

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра психології

Ознайомча практика
Методичні рекомендації

Для студентів першого освітнього рівня (бакалаврського)
спеціальності 053 психологія

Тернопіль 2024

УДК 159.9

Розглянуто на засіданні кафедри психології та рекомендовано до друку (протокол № 5 від 29 грудня 2023 року)

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету економіки та менеджменту (протокол № 5 від 19 лютого 2024 року)

Рецензенти:

Вишньовський В. В. - кандидат психологічних наук, доцент, доцент, завідувач кафедри психології ТНТУ імені Івана Пулюя.

Коротюк З.М. - завідувач Навчально-методичного центру психологічної служби і соціальної роботи ТОКІППО.

Чорна І. М. Ознайомча практика: метод. рекомендації для студентів, які навчаються за ОПП 053 Психологія, першого освітнього рівня (бакалаврського). Тернопіль, 2024. 27с.

©Чорна І.М.

Вступ

Практика є важливим компонентом у підготовці студентів. У відповідності до положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя від 23.12.2022р. «1.3. Практика здобувачів вищої освіти - це невід'ємна складова освітньої програми підготовки здобувачів усіх освітніх ступенів. Вона є важливою та обов'язковою ланкою підготовки висококваліфікованих фахівців до майбутньої роботи, забезпечення конкурентоспроможності та можливості працевлаштування на вітчизняному та зарубіжному ринках праці.1.4. Практика здобувачів першого і другого рівня вищої освіти проводиться з відривом від теоретичного навчання на базах практики (підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності), науково-технічне оснащення яких спроможне забезпечити сучасні вимоги до підготовки фахівців відповідного освітнього рівня, а також умови їх подальшого професійного росту та кар'єри...1.6. Практика передбачає удосконалення професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти, надання їм достатнього обсягу практичних знань, умінь і навичок відповідно до вимог освітньої програми, використання матеріально-технічної бази працедавців...1.8. Результати практики оцінюються за 100-бальною шкалою з обов'язковим переведенням балів оцінок в національну шкалу (з виставленням підсумкової семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та до шкали ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F)...

2.1. Мета практики – оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними методами, формами організацій та знаряддями праці в галузі їх майбутнього фаху, формування у них, на базі одержаних під час навчання в університеті теоретичних знань та практичної підготовки, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих і ринкових умовах, набуття досвіду навчальної та науково-

методичної діяльності, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній діяльності» [12, с. 2-3].

Згідно ОПІ 053 Психологія, першого освітнього рівня (бакалаврат) в навчальному плані у другому семестрі передбачено Ознайомчу практику, три кредити, 90 годин.

Мета ознайомчої практики: формування психологічної готовності майбутнього психолога до професійної діяльності.

Завдання:

1. Ознайомити студентів з особливостями професійної діяльності психолога.
2. Ознайомити з функціональними обов'язками, специфікою діяльності у відповідності до установи, місця роботи.
3. Ознайомити із посадовими інструкціями психологів різних установ.
4. Навчити визначати професійно важливі якості опанта на професію психолога.
5. Навчити співвідносити шляхом самоаналізу відповідність рівня розвитку професійно важливих якостей психолога із власними особистісними характеристиками.
6. Сформувати психологічну готовність студента до навчання та майбутньої професійної діяльності.

За підсумками практики студент повинен продемонструвати такі результати:

Знати:

1. В яких установах може працювати психолог.
2. Які вимоги ставляться до його освітньо-кваліфікаційного рівня.
3. Зміст та специфіку функціональних обов'язків психолога в залежності від місця роботи.
4. Вимоги професії психолога до опанта.

Вміти:

- 1.Визначати професійно-необхідні якості оптанта на посаду психолога.
- 2.Складати первинну психограму професії психолог.
- 3.Використовувати методи: спостереження, бесіди, аналізу, узагальнення незалежних характеристик.

Програмні результати згідно ОПП 53 Психологія:

ПР3.Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Проходження ознайомчої практики передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

- інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

- загальних:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- спеціальних:

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Знання та розуміння функціональних обов'язків та специфіки діяльності психолога в різних установах.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ПРАКТИКИ)

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Аудиторні заняття, год.	-	-
Самостійна робота, год.	90	90
Аудиторні заняття		
- лекції, год.	-	-
- лабораторні, год.	-	-
- практичні заняття, год.	-	-
- семінарські, год.	-	-
Самостійна робота		
- підготовка до лабораторних (практичних, семінарських) занять	-	-
- опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	-	-
- виконання контрольних завдань	-	-
- виконання індивідуальних завдань	54	54
- виконання курсових проектів (робіт)	-	-
- підготовка документації	36	36
Залік		

Частка годин самостійної роботи студента визначена у відповідності до навчального плану:

- денна форма навчання - 100%
- заочна (дистанційна) форма навчання - 100 %

РОЗПОДІЛ ГОДИН

№	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	2	3	4
1.	Настановча конференція	2	2
2.	Вивчення специфіки та особливостей роботи психолога в різних установах	40	40
	Написання ЕССЕ	10	10
3.	Оформлення документації практики	36	36
4.	Підсумкова конференція	2	2
Усього годин:		90	90

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

«4.1. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на завідувача випускової кафедри, загальний контроль за практичною підготовкою здобувачів вищої освіти здійснює декан (завідувач відділу аспірантури та докторантури).

4.2 Завідувачі випускових кафедр розпорядженням призначають відповідальних за організацію та проведення практики, для здобувачів ступеня доктор філософії за організацію та проведення практики відповідальним є науковий керівник, в обов'язки яких входить:

- складання робочих програм практик;
- укладання договорів з базами практики;

- розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики з обов'язковим урахуванням укладених договорів та замовлень на підготовку фахівців, а також їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання;

- проведення необхідних організаційних заходів, зокрема, оформлення щоденників практики, направлень на практику (в разі, якщо база практики вимагає направлення).

4.3. Направлення здобувачів вищої освіти на практику здійснюється наказом ректора.

Проект наказу про проходження практики здобувачами вищої освіти завідувачі кафедр подають на погодження не пізніше як за тиждень до початку практики.

4.4. Навчально-методичне керівництво практикою, а також контроль за виконанням робочої програми практики здійснюють керівники практик (від випускової кафедри та від бази практики), для здобувачів ступеня доктор філософії – науковий керівник.

До керівництва практикою здобувачів вищої освіти залучаються досвідчені викладачі випускових кафедр університету.

4.5. Обов'язки керівника практики здобувачів вищої освіти від кафедри:

- перевірка наявності договорів, за потреби, з базами практики (не пізніше, як за два тижні до початку практики);

- подання на базу практики списку здобувачів вищої освіти, направлених на практику, та узгодження з керівником практики від бази практики змісту завдання для кожного здобувача вищої освіти або групи здобувачів вищої освіти;

- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед відправленням здобувачів вищої освіти на практику;

- проведення інструктажу про порядок проходження практики;

- надання здобувачам вищої освіти необхідних документів (програми практики, щоденника, методичних рекомендацій тощо);

- видача індивідуального завдання, теми курсового проєкту, кваліфікаційної роботи, тощо;

- інформування здобувачів вищої освіти про систему звітності за результатами практики, прийняту в університеті, критерії оцінювання знань, умінь, навичок, які здобувачі вищої освіти досягли за результатами практики, та процедуру захисту звіту з практики перед комісією;

- забезпечення, у тісному контакті з керівником практики від бази практики, високої якості її проходження згідно з календарним планом;

- контроль забезпечення безпечних умов праці, організації побуту здобувачів вищої освіти та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці;

- контроль відвідування здобувачами вищої освіти баз практики;

- участь у складі комісії із захисту звіту.

4.6. Зобов'язання бази практики визначаються в договорі між університетом і базою практики.

4.7. Обов'язки здобувача вищої освіти:

- з'явитись на збори з питань організації та проведення практики у встановлений кафедрою час;

- одержати до початку практики від керівника практики програму практики, щоденник, отримати консультацію щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на базу практики;

- якісно та у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

- вивчити та неухильно дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії та правил внутрішнього розпорядку на базі практики;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- своєчасно оформити і захистити звіт.

4.8. Здобувачі вищої освіти, які навчаються без відриву від виробництва (заочна, дистанційна, мережева форми здобуття освіти), як правило, направляються на практику за основним місцем роботи. Якщо профіль цього підприємства не відповідає обраній для навчання спеціальності в університеті, здобувач вищої освіти може бути направлений для проходження практики на інше підприємство за місцем проживання у вільний від основної роботи час.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти працює в університеті, кафедра може своїм рішенням встановити йому індивідуальне завдання практики за тематикою його роботи.

4.9. За наявності на базі практики вакантних місць здобувачі вищої освіти можуть бути зараховані на штатні посади з оплатою праці, якщо робота на цих посадах відповідає вимогам програми практики.

4.10. Здобувачі вищої освіти інших ЗВО можуть проходити практику в університеті відповідно до умов договорів, укладених між університетом (базою практики) та ЗВО.

4.11. Деталізація вимог до проведення практики з урахуванням специфіки конкретних факультетів, кафедр, спеціальностей з урахуванням спеціалізацій або програм підготовки, здійснюється шляхом розробки на основі цього Положення випусковими кафедрами відповідних методичних рекомендацій, програм тощо.

4.12. Фінансові взаємовідносини університету з базами практики регламентуються договорами про її проведення.

4.13. Відповідальність за внесення змін в діюче Положення та розроблення типових бланків документів, допомога кафедрам у пошуку баз практик і оформленні договорів з ними покладається на відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та сприяння працевлаштуванню» [12, с. 4-6].

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ.

«1. Здобувач вищої освіти до відбуття на практику повинен пройти інструктаж у керівника практики, а також надати:

- оформлений щоденник (посвідчення про відрядження);
- індивідуальні завдання з практики;
- два примірники календарного графіка проходження практики (один - для здобувача вищої освіти, другий – для керівника практики від підприємства);
- направлення на практику;
- направлення на поселення в гуртожиток (у разі потреби).

2. Прибувши на підприємство здобувач вищої освіти, повинен подати керівникові від підприємства щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, ознайомитися з робочим місцем, та уточнити план проходження практики.

3. Під час проходження практики здобувач вищої освіти зобов'язаний суворо дотримуватися правил внутрішнього розпорядку підприємства, організації.

4. Документацію практики здобувач вищої освіти повинен скласти відповідно до календарного графіка проходження практики й додаткових вказівок керівника практики від ЗВО і підприємства» [12, с.12].

Проходження практики починається із настановної конференції, на якій керівник практики знайомить студентів із метою, завданням, особливостями проходження практики та оформлення звітної документації, критеріями оцінювання.

Впродовж практики студенти знайомляться із особливостями роботи психологів в різних установах, організаціях, закладах освіти різних рівнів (від закладу дошкільної освіти до ЗВО), інш. Вивчають посадову інструкцію, специфіку та відмінності посадових обов'язків психолога у відповідності до місця роботи. Аналізують результати виконують практичні завдання та

оформляють їх у звітній документації, у відповідності до встановленого взірця.

Практика завершується підсумковою конференцією, на якій студенти звітують, презентують та обговорюють результати проходження практики.

Після перевірки документації практики, керівник практики оголошує результати (бали за практику).

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Студенти, згідно календарного графіка практики, знайомляться із роботою психолога в різних установах, організаціях, закладах освіти різних рівнів (від закладу дошкільної освіти до ЗВО), інш.

2. Ознайомитись та відобразити у звітній документації (щоденний звіт) зміст роботи, функціональні обов'язки, посадову інструкцію психолога у відповідності до специфіки установи в якій він працює.

3. Згідно взірців, студент має оформити і щоденно заповнювати документацію практики, зокрема:

3.1. Календарний графік проходження практики.

3.2. Щоденний звіт про особливості та специфіку роботи психологів різних установ, організацій, закладів освіти.

(Календарний графік практики, щоденник практики підписуються керівником практики від ЗВО та усіма психологами з різних установ, які забезпечують процес практики, відповідно встановлених взірців документації).

3.3. Щоденник практики.

4. ЕССЕ.

Зміст ЕССЕ передбачає:

- характеристику професійної діяльності психолога;

- вимоги до освітнього рівня оптанта для здійснення психологічної практики в різних установах організаціях, закладах освіти;
- психограму професії психолог;
- психологічну характеристику професійно важливих якостей для професії психолог;
- особисті мотиви вибору студентом професії психолог;
- прогностичні перспективи своєї майбутньої професійної діяльності.

6.Здати документацію керівнику практики.

7. Здійснити публічний захист результатів практики.

ПРАВИЛА ВЕДЕННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ ЩОДЕННИКА

1. Щоденник - основний документ здобувача вищої освіти під час проходження практики.
2. Для здобувача вищої освіти, який проходить практику за межами міста, в якому знаходиться ЗВО, щоденник є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування його на практиці.
3. Під час практики здобувач вищої освіти повинен щодня коротко записувати в щоденник усе, що зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Докладніші записи він веде в робочих зошитах, які є продовженням щоденника.
4. Раз на тиждень здобувач вищої освіти зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від ЗВО й установи, які перевіряють його, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що їх зробив здобувач вищої освіти.
5. Після закінчення практики щоденник разом із звітом повинні переглянути керівники практики, які складають відгуки й підписують його.
6. Оформлений щоденник разом зі звітом здобувач вищої освіти повинен здати на кафедру.
7. Без заповненого та підписаного всіма відповідальними особами щоденника практики не зараховуються [12, с.10].

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

«5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання практики. Письмовий звіт, підписаний керівником від бази практики, разом із щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів робочої програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури, відповідати встановленим вимогам.

5.2. Захист звітів з практики проводиться публічно перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри, в тому числі керівника практики, упродовж перших десяти днів семестру, у якому розпочинаються заняття чи інші види навчальної роботи після закінчення практики. Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

5.3. Персональний склад комісій із захисту звітів з практики, затверджується відповідним розпорядженням завідувача кафедри. Графік роботи комісій визначає кафедра і доводить до відома здобувачів вищої освіти не пізніше, ніж за тиждень до дати першого захисту.

5.4. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно у канікулярний період або у час, вільний від занять. На підставі заяви здобувача вищої освіти та доданих підтверджуючих документів завідувач кафедри вносить проєкт наказу про повторне проходження практики. При цьому, фактичні терміни її проходження повинні враховувати зайнятість здобувача вищої освіти іншими видами навчальної (наукової) роботи.

5.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри, а питання практичної підготовки розглядаються на вчених радах факультетів не менше одного разу упродовж навчального року» [12, с.6-7].

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

У процесі проходження ознайомчої практики використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- документація практики;
- звіт презентація за проходження практики.

Розподіл балів, які отримують студенти

											ЕССЕ	Захист
№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
бали	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		
	50										25	25
	100											

Форма підсумкового семестрового контролю – залік

Критерії оцінювання результатів проходження практики студентами:

За кожен день практики студент може отримати максимум **5 балів**.

5 балів: Звіт містить посадову інструкцію психолога, ґрунтовний аналіз особливостей діяльності психолога в даній установі, чи організації. Студент демонструє повні, системні знання змісту практики, вільно висловлює думку з проблемних питань, самостійно аналізує події, явища, факти.

4 бали: Звіт містить посадову інструкцію психолога, частковий аналіз особливостей діяльності психолога в даній установі, чи організації. Студент демонструє повні, системні знання змісту практики, вільно висловлює думку з проблемних питань, самостійно аналізує події, явища, факти.

3 бали: Звіт містить посадову інструкцію психолога, студент демонструє фрагментарні знання матеріалу заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

2 бал: У звіті немає посадової інструкції, студент демонструє фрагментарні знання матеріалу, які є частково правильними.

1 бал: У звіті лише посадова інструкція.

0 балів: Звіт відсутній.

Бали нараховуються шляхом обчислення суми поточного оцінювання за якість звіту за кожен день практики (50 балів). ЕССЕ (25 балів). Публічний захист практики (25 балів). Підсумкова рейтингова оцінка обчислюється сумою набраних балів.

**Відповідність шкал оцінювання університету, національної шкали та
шкали ЄКТС**

Оцінки за			
Шкалою університету	Національною шкалою		Шкалою ЄКТС
	Екзамен	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A – Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок);
82 –89	Добре		B – Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками);
75 –81			C – Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок);
67 – 74	Задовільно		D – Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків);
60 –66			E – Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям);
35 – 59	Незадовільно	Не зараховано	F – Незадовільно (з можливістю повторного складання);
1 – 34			FX – Незадовільно (з обов’язковим проходженням повторного курсу).

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК УСТАНОВ, ПСИХОЛОГИ З ЯКИХ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО ПРАКТИКИ

1. Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти.
2. Заклад дошкільної освіти.
3. Загальноосвітня школа.
4. Психологічна служба закладу вищої освіти.
5. Навчально-методичний центр психологічної служби і соціальної роботи ТОКІППО.
6. ТКМЦ науково-освітніх інновацій та моніторингу ТМР.
7. Геріатричний пансіонат.
8. Інклюзивно-ресурсний центр.
9. Центр зайнятості.
10. Реабілітаційний центр.
11. Державна служба надзвичайних ситуацій.
12. Центр психологічного забезпечення Національної поліції України.
13. Тернопільський благодійний фонд «Карітас».
14. Військова частина.
15. Психосоматичний центр.
16. Міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
17. Центр раннього розвитку дитини.
18. КУТОР «Тернопільський обласний наркологічний диспансер»
19. Психоневрологічна лікарня.
21. Поліклініка.
22. Дитячий будинок-інтернат.
23. Приватна психологічна консультація.
24. ТОЦ соціально-психологічної допомоги «Родина»
25. Клініка «Меморія», інші*. ** щорічно доповнюються та змінюються.*

Навчально-методичне забезпечення

Сторінка курсу в A-Tutor, ID:6488. URL: <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>

Рекомендована література

Основна

1. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
2. Варій М.Й. Психологія : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2016. 287с.
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 388 с.
4. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2016. 291 с.
5. Іванова О.В. Психологія: вступ до спеціальності : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2016. 180 с.
7. Колобич О. П. Загальна психологія: навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с.
8. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
9. Партико Т.Б. Психологія : підручник. Київ: Ін Юре, 2014. 665 с.
10. Мельник В.А. Професіограма. URL: <https://vseosvita.ua/library/profesiograma-opis-profesii-so-mistit-osnovni-vimogi-aki-predavlae-profesia-do-psihiologicnih-i-fizicnih-osoblivostej-ludini-206848.html>
- 11.Маркова А.К. Поняття професіограми. URL: <http://medbib.in.ua/ponyatie-professiogrammyi-markovoy.html>
12. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя від 23.12.2022р. Тернопіль:ТНТУ імені Івана Пулюя, 2022. 14с.

Додаткова

1. Чорна І. М. Акмеологічні підходи до психологічного аналізу синдрому професійного вигорання. *Акмеологія в Україні: теорія і практика: збірник наукових праць*. Київ, 2013. № 24. С. 12-16.
2. Чорна І. М. Методика використання психолого-педагогічних засобів практичної підготовки психологів до профорієнтаційної роботи в школі. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія №12. Психологічні науки: Зб. наукових праць*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. С. 203-208.
3. Чорна І. М. Ознайомлювальна практика. Практика в системі професійної підготовки психологів: навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Г. К. Радчук. Видання друге, виправлене та доповнене. Тернопіль: ТНПУ, 2011. С. 31-35.
4. Чорна І. М. Психолого-аналітичне дослідження симптоматики та особливостей прояву синдрому професійного вигорання. *Акмеологія в Україні: теорія і практика: збірник наукових праць*. Київ, 2013. № 23. С. 48-52.
5. Чорна І. М. Теоретичний аналіз наукових підходів до проблеми структурування психологічної готовності до діяльності. *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія №12. Психологічні науки: Зб. наукових праць*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. № 11(35). С. 9-15.
6. Чорна І. М. Викладачі-дослідники з педагогіки та психології: 40 років у царині освіти і науки: Альманах життєписів, спогадів, документів і фото / Віктор Юрченко-упорядник і головний редактор; викладачі-дослідники 1983-1992 років випуску. Київ: «Каравела», 2018. С. 114-116, 125, 296, 307-312, 326.
7. Чорна І. М. Психологічні особливості діяльності педагога та психолога нової української школи в умовах інклюзивного освітнього середовища.

«Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності»: збірник матеріалів VI Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, Україна, 05-06 жовтня 2023 року) /упоряд.: О.М.Петровський, І.М. Вітенко, О.І.Когут, інші. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В, 2023. С.300-303.

8.Чорна І. М. Психологічні особливості професійного самовизначення школярів. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. Випуск 12*. Львів: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.157-163. DOI <https://doi.org/10.30970/PS.2022.12.18>

9.Чорна І. М. Соціоаналітика професійної підготовки майбутніх психологів в умовах євроінтеграції освітнього простору. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Дрогобич, 4-5 жовтня 2019р.) за заг.ред. проф. І.М. Галяна. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені І.Франка, 2019. С. 135-137.

10.Чорна І. М., Чернишова С.С. Професійне самовизначення старшокласників у призмі діяльності шкільного психолога. *«Світ наукових досліджень»* : збірник матеріалів Міжнародної мультидисциплінарної наук. конф. м. Ополе, Польща (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu), 21-22 листопада 2023. Випуск 24, С.210-212 URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/5032/>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Офіційний сайт Електронної бібліотеки URL: <http://www.lib.com.ua>
3. Безкоштовні електронні підручники онлайн (<https://stud.com.ua/psihologiya/>)
4. Пошукова система Google Scholar <http://scholar.google.com/>
5. Пошукова система Base <https://www.base-search.net/>
6. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) <https://oai.org.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Міністерство освіти і науки України

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра психології

Документація

Ознайомчої практики

Виконав(ла): Студентка ПБ-11 Марушій О.В.

Перевірила: доцент кафедри психології

Чорна І.М. _____

Оцінка _____

_____ рік

Додаток Б**Календарний графік
ознайомчої практики****студентки(а)_____ групи БП-11**

№	База практики	Дата	ППП психолога	Підпис психолога
1	Настановча конференція			
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10	Підсумкова конференція			

Керівник практики**Ірина ЧОРНА**

АЛГОРИТМ ЗАПОВНЕННЯ ЩОДЕННОГО ЗВІТУ

Дата:

Установа, організація, заклад:

Психолог:

Посадова інструкція.

Функціональні обов'язки.

Особливості професійної діяльності.

Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (підрозділ) _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Спеціальність _____
(назва)

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу.

Печатка
підприємства, організації, установи „____” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка
Підприємства, організації, установи “____” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

**Висновок керівника практики від закладу вищої освіти
про проходження практики**

Дата складання заліку „____” _____ 20__ року

Оцінка:
за національною шкалою _____
(літерами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

Керівник практики від закладу вищої освіти _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики
від підприємства, організації, установи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

« _____ » _____ 20 __ року